

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 10078 af 20/12/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 35-23 om Arbejdsskade - dobbeltkompensation - forudbestående arbejdsskade - samme region - symptomfrihed

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 23-26638

Ankestyrelsens principmeddelelse 35-23 om Arbejdsskade - dobbeltkompensation - forudbestående arbejdsskade - samme region - symptomfrihed

Principmeddelelsen fastslår

Godtgørelse for varigt mén er en kompensation for varige gener (ulemper) i den personlige livsførelse i den tilskadekomnes levetid. En tilskadekomnen, der allerede har fået godtgørelse for varigt mén efter arbejdsskadesikringsloven, kan derfor ikke få godtgørelse for de samme gener igen.

Der gælder et ulovbestemt princip om, at en tilskadekomnen ikke skal dobbeltkompenseres for gener (ulemper), der allerede er kompenseret for. En dobbeltkompensation ville medføre uretmæssig berigelse, som strider imod hensigten med godtgørelse for varigt mén efter arbejdsskadesikringsloven.

Det er en betingelse for at nedsætte godtgørelsen eller lade den bortfalde efter det ulovbestemte princip, at der er tale om symptomer fra samme legemsdel/region, og at de nuværende symptomer ikke kan adskilles fra dem, som tilskadekomne tidligere er kompenseret for. Godtgørelsen for varigt mén efter den nye arbejdsskade bliver herefter nedsat med den ménprocent, som tilskadekomne er kompenseret for ved den tidligere arbejdsskade. Det er i den forbindelse uden betydning, om tilskadekomne har haft symptomer helt op til den nye arbejdsskade eller (i perioder) har oplevet symptomfrihed.

Hvis tilskadekomne i øvrigt har forudbestående og/eller konkurrerende gener af betydning for det samlede varige mén, skal en eventuel yderligere nedsættelse ske under iagttagelse af formodningsreglen i arbejdsskadesikringsloven om, at tilskadekomnes samlede varige mén er en følge af den anerkendte arbejdsskade, medmindre overvejende sandsynlighed taler imod.

De konkrete sager

I sag nr. 1 vurderede Ankestyrelsen, at tilskadekomne ved en tidligere anerkendt arbejdsskade var blevet kompenseret for en del af tilskadekomnes nuværende samlede gener.

Ankestyrelsen fastsatte det samlede varige mén til 20 procent efter méntabellens punkt J. 1.3 om middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion.

Tilskadekomne havde omkring syv år forinden været udsat for en anden arbejdsskade, som han var blevet kompenseret for svarende til 10 procent i varigt mén efter méntabellens punkt J. 1.1 om let posttraumatisk belastningsreaktion.

Ankestyrelsen vurderede, at det ikke var muligt at adskille symptomerne efter den nye arbejdsskade fra de symptomer, som han var blevet kompenseret for i forbindelse med den tidligere arbejdsskade.

Ankestyrelsen nedsatte derfor godtgørelsen med de 10 procentpoint, som tilskadekomne allerede var kompenseret for ved tidligere arbejdsskade. Det var uden betydning, at tilskadekomne havde oplevet periodevis symptomfrihed op til den nye arbejdsskade. ─

I sag nr. 2 vurderede Ankestyrelsen, at tilskadekomne ved en tidligere anerkendt arbejdsskade var blevet kompenseret for en del af tilskadekomnes nuværende samlede gener.

Ankestyrelsen fastsatte det samlede varige mén til 5 procent efter méntabellens punkt A. 4.1.1 om lette symptomer, f.eks. isoleret daglig let hovedpine eller lette kognitive symptomer m.m. uden ledsagende hovedpine.

Tilskadekomne havde omkring 15 år forinden været udsat for en anden arbejdsskade, som han var blevet kompenseret for svarende til samlet méngodtgørelse på 15 procent. 8 procent ud af det samlede varige mén blev tilkendt efter méntabellens punkt A. 4.1.1 om lette symptomer, f.eks. isoleret daglig let hovedpine eller lette kognitive symptomer m.m. uden ledsagende hovedpine.

Ankestyrelsen vurderede, at det ikke var muligt at adskille symptomerne efter den nye arbejdsskade fra en del af de symptomer, som tilskadekomne var blevet kompenseret for i forbindelse med den tidligere arbejdsskade.

Da tilskadekomne havde et samlet varigt mén på 5 procent, og tilskadekomne allerede var kompenseret for en del af symptomerne, svarede ménet som følge af den nye arbejdsskade til skønsmæssigt mindre end 5 procent. Tilskadekomne havde således ikke ret til godtgørelse for varigt mén efter den nye arbejdsskade. Det var uden betydning, at tilskadekomne havde været symptomfri op til den nye arbejdsskade.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet to sager principielt. Det har vi gjort for at præcisere, hvordan méngraden fastsættes, når der tidligere er sket compensation i samme region for samme symptomer.

Principmeddelelsen har derfor til formål at præcisere betingelserne for denne vurdering, herunder at der ikke kan ske compensation for isoleret set samme symptomer som tidligere er blevet godtgjort efter en tidligere anerkendt arbejdsskade. Det er også principmeddelelsens formål at præcisere, at vurderingen foretages ud fra de samme principper, uanset om der har været symptomer eller symptomfrihed op til den nye arbejdsskade.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om arbejdsskadesikring (arbejdsskadeloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1186 af 19. august 2022

- § 12, stk. 1, om nedsættelse eller bortfald af godtgørelse/erstatning, hvis den aktuelle lægelige og sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden
- § 12, stk. 2, hvorefter et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod
- § 18, stk. 1 og 2, om godtgørelse for varigt mén

Praksis

Følgende principmeddelelse er kasseret og gælder ikke længere (historisk):

- Principmeddelelse U-17-03.

Praksis er indarbejdet i denne principmeddelelse.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om procenttabel til brug ved afgørelser om godtgørelse for varigt mén (vejledende méntabel) nr. 9086 af 3. februar 2017.

- Pkt. 4.2 om fradrag på baggrund af forudbestående sygdomme/skader.

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 23-26638

Dit fagforbund har på dine vegne klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om godtgørelse for varigt mén.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde sagen den 24. januar 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til 10 procent i godtgørelse for varigt mén.

Det betyder, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, da vi er kommet frem til samme resultat.

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at dine gener efter arbejdsskaden svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 10 procent.

Hvad er afgørende for resultatet

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkendte den 20. december 2021 dine psykiske gener som en arbejdsskade efter en hændelse på dit arbejde den 29. juni 2021.

Ved vurderingen af varigt mén lægger vi vægt på de lægelige oplysninger i speciallægeerklæring af 25. november 2022 om, at du oplever symptomer i form af at være på vagt, humørsvingninger, angst, flashbacks, nedsat overblik, nedsat koncentration og hukommelse samt øget følsomhed over for høje lyde.

Vi lægger også vægt på, at den undersøgende speciallæge har observeret, at du fremstår med neutralt stemningsleje uden tegn på depression men let emotionel labilitet.

Vi har sammenlignet dine symptomer med ménstabellens punkt J. 1.3, hvorefter middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion vurderes til 20 procent. Vi vurderer efter inddragelse af en lægefaglig bedømmelse, at dine symptomer svarer til punktet i tabellen.

Vi vurderer på den baggrund, at du har et samlet varigt mén på 20 procent.

Nedsættelse af godtgørelse

Det fremgår af sagens oplysninger, at du tidligere har været udsat for en arbejdsskade. Du var den 29. august 2014 udsat for en hændelse på dit arbejde, hvor du pådrog dig skader i form af postkommotionelt lignende syndrom og posttraumatisk belastningsreaktion.

Du blev ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse den 14. oktober 2016 tilkendt godtgørelse for varigt mén svarende til 15 procent efter ménstabellens punkter A. 4.1.2 og J. 1.1. Det samlede varige mén blev tilkendt for hovedpine en gang ugentligt, kognitive og affektive symptomer – herunder eksempelvis hukommelses- og koncentrationsbesvær, synsforstyrrelser samt balancebesvær og nakkespændinger. Det blev derudover tilkendt for undvigelsesadfærd, flashback, kognitive forstyrrelser, søvnforstyrrelser, stemningssvingninger og social isolation.

Vi bemærker, at der ikke kan ske compensation to gange for gener/symptomer fra den samme legemsdel. Det gælder i situationer, hvor tilskadekomne har modtaget godtgørelse for varigt mén ved en tidligere arbejdsskade, og efterfølgende får en ny arbejdsskade i samme region/legemsdel, uanset tilskadekomne i den mellemliggende periode har været symptomfri.

Vi vurderer, at dine aktuelle symptomer svarer til en méngrad på 20 procent. Da du tidligere er kompenseret for de samme symptomer svarende til en méngrad på skønsmæssigt 10 procent, er du alene berettiget til godtgørelse for varigt mén svarende til 10 procent.

Begrundelsen er, at det ikke er muligt at adskille symptomerne efter de to skader. Der kan således ikke ske compensation, idet du allerede er kompenseret for en del af de aktuelle samlede følger. Det er indgået i vurderingen, at du tidligere er kompenseret for symptomer i form af humørsvingninger/stemningssvingninger, flashbacks, koncentrations- og hukommelsesbesvær samt kognitive forstyrrelser for eksempel nedsat overblik.

Vi vurderer på den baggrund, at du har ret til godtgørelse for varigt mén svarende til 10 procent for arbejdsskadens følger.

Vi er opmærksomme på, at dit fagforbund i forbindelse med klagen har oplyst, at det af alle speciallægeerklæringer udarbejdet efter skaden fremgår, at du har post-belastningsreaktion i svær grad. De bemærker hertil, at dette bør medføre et varigt mén svarende til 25 procent.

Oplysningerne er indgået i behandlingen af sagen, men ændrer ikke ved vores vurdering. Vi foretager en selvstændig vurdering af sagens oplysninger, og vi er ikke bundet af andre lægelige vurderinger. I din sag har Ankestyrelsens lægekonsulent vejledt om de lægelige spørgsmål i sagen.

Om reglerne

Der udbetales kun godtgørelse for varigt mén, hvis méngraden er 5 procent eller mere. Arbejdstilsynet udarbejder ud fra erfaringer fra tidligere tilfælde en vejledende méntabel med méngrader for de mest almindelige skader. Ankestyrelsen tager normalt udgangspunkt i denne tabel ved vurderingen af en skade.

Det varige mén fastsættes på grundlag af en skades medicinske art og omfang og under hensyn til skadens forvoldte ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse. Ulemperne ved en skade vurderes stort set ens uanset erhverv, alder, køn, indtægt med videre, da ulempen ved en bestemt skade grundlæggende anses for at være det samme for forskellige mennesker.

Vi tager udgangspunkt i oplysningerne fra tilskadekomne og sammenholder dem med de lægelige oplysninger om arbejdsskadens følger.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk.

Sag nr. 2, j.nr. 23-47296

Du har klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde sagen den 20. april 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til godtgørelse for varigt mén.

Det betyder, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, da vi er kommet frem til samme resultat.

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du ikke har følger efter arbejdsskaden, der svarer til et varigt mén på 5 procent eller derover.

Hvad er afgørende for resultatet

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har den 4. december 2020 anerkendt din skade i form af flænge over højre øje, gener efter stød mod højre øjenlåg i form af hævelse og ømhed og forværring af hovedpine og træthed som en arbejdsskade, efter du den 19. juni 2020 var udsat for en ulykke på dit arbejde.

Om hoved

Ved vurderingen af varigt mén lægger vi vægt på de lægelige oplysninger i speciallægeerklæring af 19. november 2022. Det fremgår heraf, at du oplever hovedpine flere gange ugentligt, men du beskriver, at du har mange dage, hvor du ikke har hovedpine. Hovedpinen har spændingskarakter ved koncentration eller fysisk anstrengelse. Hvis du skal tale med mange mennesker, føler du dig tiltagende plaget af hovedpine og derved træthed.

Det fremgår videre af speciallægeerklæringen, at du føler nedsat hukommelses- og koncentrationsevne, hvorfor du laver huskesedler. På grund af hovedpine oplever du øget træthed, hvorfor du må hvile dig en time efter arbejde.

Vi lægger også vægt på, at der ifølge speciallægeerklæring af 19. november 2022 objektivt er påvist normale neurologiske forhold.

Vi har sammenlignet dine gener med méntabellens punkt A. 4.1.1, hvorefter lette symptomer, f.eks. isoleret daglig let hovedpine eller lette kognitive symptomer m.m. uden ledsagende hovedpine vurderes til 5 procent. Vi vurderer, at dine gener svarer til det anførte i punktet.

Om vansir—Vi lægger vægt på, at der ifølge fotos af 9. juni 2021, ikke ses forskel på dit højre og venstre øjenlåg. Du har således ikke et skæmmende ar eller synlige forandringer i ansigtet.

Vi henviser til méntabellens punkt H. 1, hvorefter ikke skæmmende ar i ansigtet eller på kroppen eller ekstremiteterne vurderes til mindre end 5 procent. Vi vurderer, at dine følger i ansigtet svarer til det anførte i punktet.

Om højre øje

Vi lægger vægt på, at du i klagen oplyser, at du har en følelse af, at der er noget i øjet, hvilket er meget generende. Du drypper dit højre øje flere gange dagligt, for at mindske ubehaget.

Vi lægger også vægt på, at der ifølge speciallægeerklæring af 19. november 2022 ikke er påvist objektive forandringer i dit højre øje.

Vi vurderer, at dit varige mén på højre øje svarer til mindre end 5 procent. Vi lægger særligt vægt på, at der alene er beskrevet få subjektive klager og at der ikke er påvist objektive forandringer i højre øje.

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at du har et samlet varigt mén på 5 procent.

Nedsættelse af godtgørelsen

Det fremgår af sagens oplysninger, at du tidligere har været udsat for en arbejdsskade. Du var den 27. juli 2005 udsat for en ulykke på dit arbejde, hvor du pådrog dig skader i form af hjernerystelse, flækket underlæbe og knækket tand.

Du blev ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse den 9. marts 2007 tilkendt godtgørelse for varigt mén svarende til skønsmæssigt 15 procent efter méntabellens punkter A. 4.1.1 og A. 1.3.1. Det samlede varige mén blev tilkendt for gener i form af følger efter hjernerystelse med hovedpine, øget irritabilitet, svimmelhed, forringet balance, ændret syn ved fokusering og blik fra side til side samt ømhed og nedsat bevægelighed i nakken. Derudover for føleforstyrrelser i underlæben og overmundens gumme, sovende fornemmelse i højre kind, problemer med at tygge med fortænderne samt ardannelse og asymmetri ved underlæben.

Vi bemærker, at der ikke kan ske compensation to gange for gener fra den samme legemsdel. Det gælder i situationer, hvor tilskadekomne har modtaget godtgørelse for varigt mén ved en tidligere arbejdsskade, og efterfølgende får en ny arbejdsskade i samme region/legemsdel, uanset tilskadekomne i den mellem-liggende periode var symptomfri.

Vi vurderer, at dine aktuelle gener svarer til en samlet méngrad på 5 procent. Da du tidligere er kompenseret for en del af de samme gener, har du ikke ret til godtgørelse for varigt mén.

Begrundelsen er, at det ikke er muligt at adskille en del af symptomerne efter de to skader. Der kan således ikke ske compensation, idet du allerede er kompenseret for en del af de aktuelle samlede følger. Det er indgået i vurderingen, at du tidligere er kompenseret for gener i form af hovedpine.

Da du aktuelt har et samlet varigt mén på 5 procent, og idet du tidligere er kompenseret for hovedpine vurderer vi, at du skønsmæssigt har et varigt mén på mindre end 5 procent efter aktuelle skade.

Du har derfor ikke ret til godtgørelse for varigt mén som følge af din arbejdsskade den 19. juni 2020.

Vi er opmærksomme på, at du i forbindelse med klagen har oplyst, at du efter skaden har fået en anderledes hverdag i form af øget træthed og daglig/ugentlig øget hovedpine, så snart du skal koncentrere dig om noget. Du bemærker, at du ikke havde disse gener forud for skaden.

Oplysningerne er indgået i behandlingen af sagen, men ændrer ikke ved vores vurdering. Vi har inddraget de beskrevne gener i vores vurdering.

Vi lægger dog vægt på, at du allerede tidligere har fået tilkendt godtgørelse for varigt mén for en del af dine samlede gener, hvorfor du ikke kan kompenseres herfor igen. Idet du har et samlet varigt mén på 5 procent, og da du tidligere er kompenseret for hovedpine, har du ikke ret til godtgørelse. Dette gælder, uanset at du har fået yderligere gener efter din arbejdsskade den 19. juni 2020, og uanset at du har været symptomfri op til den aktuelle skade.

Om reglerne

Der udbetales kun godtgørelse for varigt mén, hvis méngraden er 5 procent eller mere.

Arbejdstilsynet udarbejder ud fra erfaringer fra tidligere tilfælde en vejledende méntabel med méngrader for de mest almindelige skader. Ankestyrelsen tager normalt udgangspunkt i denne tabel ved vurderingen af en skade.

Vi fastsætter méngraden efter et skøn, hvis følgerne af arbejdsskaden ikke fremgår direkte af méntabellen.

Det varige mén fastsættes på grundlag af en skades medicinske art og omfang og under hensyn til skadens forvoldte ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse. Ulemperne ved en skade vurderes stort set ens uanset erhverv, alder, køn, indtægt med videre, da ulempen ved en bestemt skade grundlæggende anses for at være det samme for forskellige mennesker.

Vi tager udgangspunkt i oplysningerne fra tilskadekomne og sammenholder dem med de lægelige oplysninger om arbejdsskadens følger.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk.